

PASCHA

CHRISTOS VOSKRESE!

Niet väčšieho sviatku a prejavu radosti v Cirkvi, ako je to vo sviatok Pánovho zmŕtvychvstania. Aj keď si myslíme, že mu veľmi dobre rozumieme, často je tento sviatok spájaný len s posvätením jedál, a tak sa stáva, že mnoho veriacich tento sviatok premení na akýsi sviatok košíkov. Ale nie je to tak. Tento sviatok je nielen najstarším a prvým sviatkom Cirkvi, ale má aj ďalekosiahle duchovné a ekleziálne postavenie. V našej cirkvi sa dodnes uchováva jeho starobylá, ešte židovská podoba názvu, a to Pascha. Tento názov pochádza z hebrejského pasach (išiel okolo). Išlo teda o prechádzanie anjela smrti, ktorý zabíjal všetko prvorodené v Egypte a zachoval neporušené len rodiny Hebrejov, ktorí mali potreté veraje svojich dverí krvou baránka. To je obraz vzkriesenia, keď anjel našej osobnej smrti, smrti hriechu, prechádzal a zabíjal všetko živé, každého jedného človeka. No ak sa označíme krvou Baránka – Krista, ktorý zomrel na kríži, budeme žiť naveky a smrť sa nás nedotkne. Naša Pascha je veľká a posvätná, bol za nás obetovaný Kristus (Kor 5, 7). Všetky obrady tohto dňa a celého tohto obdobia tomu zodpovedajú. Ba aj obdobie predtým, keď sa pôstom pripravujeme na túto udalosť, je veľmi potrebné na očistenie nášho tela a duše. Pred samotnou utierňou vzkriesenia sa podľa predpisov naplní chrám vôňou kadidla. Zapália sa všetky sviece v chráme a aj ľudia držia v rukách sviece, aby sa vyjadřila symbolika svetla Krista v tme nášho predošlého spôsobu života. V tejto chvíli by sme nemali vnímať ani dĺžku bohoslužby, ani žiadne vonkajšie a vnútorné rušivé elementy, ale mali by sme sa sústrediť výlučne na oslavu tohto obrovského tajomstva našej viery. V Kyjevsko-pečerskej lavre bol dokonca zvyk ísť do jaskýň k zosnulým a oznámiť im vzkriesenie. To sa dodnes zachováva aj v niektorých našich farnostiach, keď sa ide na cintorín a spievajú sa tu paschálne tropáre a iné oslavné piesne ako isté oznámenie vzkriesenia aj tým, čo sú v hrobách. Celá bohoslužba má neobyčajne slávnostný charakter a jediný dôvod tejto skutočnosti je, aby sa veriaci človek čo najviac priblížil skrze tieto modlitby ku Kristovi. Skúsme preto omnoho viac ako dobré jedlá a košíky vnímať v tieto dni prítomnosť vzkrieseného Krista uprostred nás. Skúsme vnímať všetky slová, ktoré vyslovíme v chráme, ako slová určené priamo nám a nášmu vzťahu s Kristom.